

7. Удалова Л. Д., Білоус О. В. Засада недоторканності житла чи іншого володіння особи у досудовому кримінальному провадженні. Київ: КНТ, 2015. 180 с.

8. Ухвала Апеляційного суду Харківської області від 18.02.2016. Справа № 645/119/16-к. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

Тарасенко Олег Сергійович,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ХАРАКТЕРИСТИКА ХАКЕРА ЯК ОСОБИ, ЩО ВЧИНЯЄ ЗЛОЧИНИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРОТИПРАВНИМ КОНТЕНТОМ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Хакер (англ. «hacker», від to hack – рубати) – особа, яка, використовуючи спеціальні навички, вміння, за допомогою програмних ресурсів (вірусів) отримує несанкціонований доступ до електронної інформаційної системи, електронно-обчислювальної машини (комп'ютера), автоматизованої системи, комп'ютерної мережі чи мережі електрозв'язку з метою вчинення умисних дій, спрямованих на отримання, спотворення, заміну чи видалення даних (інформації) на власний розсуд чи розсуд інших осіб.

Різновидами хакерів є «білі» хакери, дії яких у переважній більшості не пов'язані з порушенням закону, та «чорні» хакери, яких ще називають *крашери* (від англ. «crasher» – зломщик) – дії цих хакерів пов'язані із навмисним завданням шкоди електронній інформаційній системі та *крекери* або *кракери* (від англ. «cracker») – більш серйозні порушники, здатні спричинити будь-яку шкоду системі, їхні дії також пов'язані з викраденням інформації, інформаційних банків [1].

Перші згадки про хакерів датуються 1963 р., часом появи електронно-обчислюваних машин. Міжнародним актом, спрямованим на боротьбу з діями хакерів, є Конвенція про кіберзлочинність, прийнята 23 листопада 2001 р. [2]. Незаконними діями хакерів, за які Кримінальним кодексом України передбачено відповідальність, є: вчинення шахрайства шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки (ст. 190); несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів),

автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку (ст. 361); створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут (ст. 361-1); порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється (ст. 363) [3].

Здебільшого хакери можуть бути причетні до вчинення злочинів, пов'язаних з протиправним контентом, зокрема, способами несанкціонованого доступу до електронної інформаційної системи є використання навичок, у т.ч. за допомогою програмного забезпечення (вірусів) шляхом: безпосереднього доступу до носія інформації та дистанційного доступу до інформації через мережу Інтернет, wi-fi, інших мереж електрозв'язку. Під час несанкціонованого доступу до електронної інформаційної системи дії хакера спрямовані на дистанційний доступ до інформації, її зміну, вилучення чи копіювання, одержання кодів доступу чи паролів, приведення у несправність інформаційної системи тощо.

Отже, хакер – це особа, яка за наявності навичок і вмінь із використанням електронно-обчислюваних машин, програмних ресурсів, мережу Інтернет може вчиняти злочини, пов'язані із протиправним контентом в мережі Інтернет.

Список використаних джерел

1. Біленчук П. Д. Питання соціальної та криміналістичної характеристики комп'ютерного злочинця. URL: www.crime-research.ru/library/Bilen3.htm.
2. Конвенція про кіберзлочинність від 23.11.2001. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575.
3. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. № 25-26. Ст. 131.